ääreosis 31. III ja 3. IV. 1922.

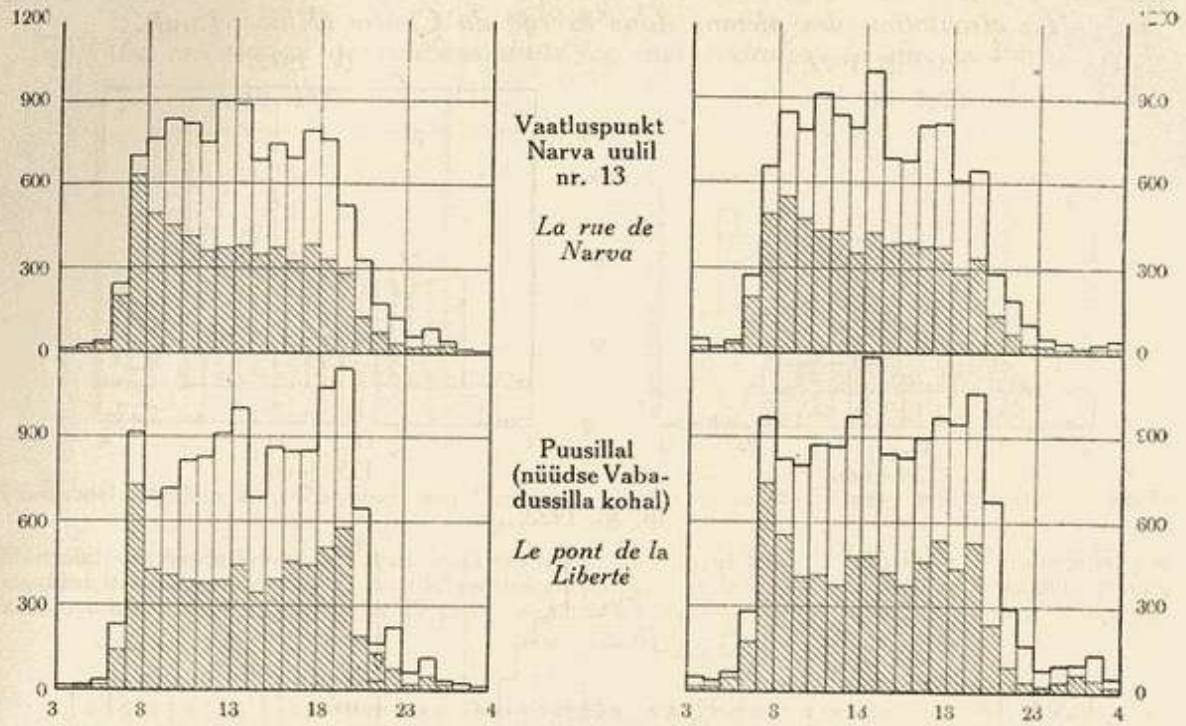

136. joon. Jalgajate liiklemine linnasüdame ääreosis 31. III. 1922.

La circulation des piétons dans les parties extérieures du centre de la cité au 31. III. 1922.

137. joon. Jalgajate liiklemine linnasüdame ääreosis 3. IV. 1922.

La circulation des piétons dans les parties extérieures du centre de la cité au 3. IV. 1922.

lilli müütavad. Ka asuvad näklid (kiviraiujad) ja ristitööstused kalmistute lähedal — Liiva, Peetri ja Tallinna uulil. — Kirikuliiklemine on samuti valdavalt pühapäevane ja ennelõunane $^{1}/_{2}10-12$ (13) ning oleneb kirikute asendist. — Lõppeks on mainitavad veel kaks lähi- ja kaug-tagamaaga sidenevat liiklemistüüpi: reisi- ja võõrliiklemine. Reisiliiklemine on vee- ehk raudteid kaudu linnast lähtujaist või linna saabujaist tingitud. Märkimata ei saa jätta ka õhtust jalutlemisliiklemist vaksalisse. See on mineviku Tartu kui väikelinna pärandus, mis on üldomane vähemaile linnadele ja maa-raudteejaamadele ning kaob juba keskmise suurusega siirelinnades, kõnelemata suurlinnadest. Vaksal on Tartus teataval määral jalutlejate — nende seas rohkesti üliõpilaste — foorumiks, kus alatasa ühti ja neidsamu külalisi võib näha, kes sageli ühes saatjate ja ootajatega tubli protsendi jaamasolijaist moodustavad.

Võõrliiklemine koostub tagamaalt tulnukaist või läinukaist — pea ainuüksi sõidukeist, kes linna toovad loonustooteid ning linnast viivad kultuurprodukte (vt. lähemalt ptk. linn ja tagamaa).

Võõr- ja turuliiklemine saavutab oma maksimumi laadapäevil, mil tagamaa elanikke rohkesti linna tuleb. Kodaruulel on alaline voorimine, ja et linnakesksed turuväljad on ühtlasi laadapaigaks, siis kuhjub siia ajutiste müügilaudade kõrvale ja ümberkaudseile väljule (Henningi väli, Heina, Juudi turg, Barklai väli, Kaubahoovi ümbrus) tihe vankristik, sekka hobuseid, sarvloomi, kuna tihe rahvahoovus edasi-tagasi sõelub. Sama elav on jõgi ja jõe-äär; siin peatuvad veeteid tulnud väikesed lodjad, pandurid ja vähemad paadid, millel valendavad madalad riidest telgikesed (vt. 129.—131. joon.). Muide on linnasüda laada pidamiseks kitsas ja